

Številka: 1810-09/18-27/454
Novo mesto, 20.08.2018

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT ZA OBDOBJE OD 1.1. DO 30.6.2018

Državni presejalni program Svit je program, ki je namenjen zgodnjemu odkrivanju raka debelega črevesa in danke. Slovenija ga je sistemsko uvedla leta 2009. Vabljeni so moški in ženske od dopolnjenega 50. pa do 74. leta starosti. Podatki registra raka RS kažejo, da se rak debelega črevesa in danke začne izraziteje pojavljati ravno v starosti od 50. leta dalje in je po umrljivosti zaradi raka na tretjem mestu, se je pa v času od uvedbe programa že nekoliko znižala. Program Svit je zastavljen kot učinkovito sredstvo za zmanjševanje umrljivosti zaradi raka na debelem črevesu in danki, seveda ob pogoju, da se vanj vključi vsaj 70 % vabljenе populacije. Odzivnost na program Svit v Sloveniji se od njegove uvedbe izboljšuje. Zelo pomembno je, da se vedno odzovemo v program, ne glede na to ali je bil izvid v preteklosti negativen. Razvoj raka debelega črevesa in danke je počasen proces, ki lahko traja več let, celo desetletje. Torej, če je bil test na prikrito krvavitev negativen, potem bo oseba v program vabljenā ponovno čez dve leti. Le z rednimi pregledi lahko zmanjšamo breme tega raka. Zato še vedno velja: Sodelujte v programu Svit, to je program, ki rešuje življenje.

V nadaljevanju prikazujemo odzivnost ciljne populacije v Sloveniji, po posameznih zdravstvenih regijah in občinah zdravstvene regije Novo mesto za obdobje od 1.1.2018 do 30.6.2018.

IZVAJANJE PROGRAMA V SLOVENIJI:

Od 1.1. do 30.6.2018 je bilo v program povabljenih 159.442 oseb in 158.760 osebam je bilo vabilo vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 103.715 oseb (65,33 %). Podrobnejša analiza odzivnosti¹ po zdravstvenih regijah je prikazana v Tabeli 1.

Tabela 1. Odzivnost vabljenih v Program Svit na ravni Slovenije in po zdravstvenih regijah v prvem polletju 2018.

Zdravstvena regija	Odzivnost
CELJE	65,09%
KOPER	62,44%
KRANJ	68,72%
LJUBLJANA	65,82%
MARIBOR	62,64%
MURSKA SOBOTA	63,35%
NOVA GORICA	68,76%
NOVO MESTO	67,62%
RAVNE NA KOROŠKEM	65,45%
SLOVENIJA	65,33%

¹ Odzivnost na poslana vabila je določena kot količnik med št. oseb, ki so vrnille podpisano izjavo o sodelovanju v Programu Svit v obdobju od 1.1.2018 do 30.6.2018, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene in številom oseb, ki jim je bilo vabilo poslano v obdobju od 1.1.2018 do 30.6.2018, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene minus število oseb, ki jim vabilo ni bilo vročeno v istem obdobju, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene.

IZVAJANJE PROGRAMA V ZDRAVSTVENI REGIJI NOVO MESTO:

Od 1.1. do 30.06.2018 je bilo v program povabljenih 10.451 oseb, od tega 5.238 moških in 5.213 žensk. 10.434 osebam, od tega 5.224 moškim in 5.210 ženskam, je bilo vabilo tudi vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 7.055 (67,62 %) oseb.. Odzivnost vabljenih po občinah v ZR Novo mesto prikazuje Tabela 2.

Tabela 2. Odzivnost vabljenih v zdravstveni regiji Novo mesto po občinah v prvem polletju 2018.

Občina	Odzivnost	Odzivnost - moški	Odzivnost - ženske
Mirna Peč	83,90%	86,67%	81,00%
Semič	79,73%	79,31%	80,13%
Kostanjevica na Krki	75,53%	75,28%	75,76%
Straža	75,09%	70,50%	79,33%
Dolenjske Toplice	74,73%	69,34%	80,00%
Šentjernej	72,16%	64,21%	80,54%
Črnomelj	71,95%	66,73%	76,76%
Trebnje	71,44%	64,98%	79,18%
Šentrupert	70,62%	64,95%	77,50%
Mokronog-Trebelno	69,36%	66,67%	71,77%
Mirna	68,18%	60,95%	76,34%
Novo mesto	67,44%	59,53%	74,91%
Šmarješke Toplice	66,11%	57,63%	74,38%
Metlika	63,91%	54,73%	73,06%
Žužemberk	62,76%	58,29%	68,18%
Škocjan	61,97%	55,56%	69,79%
Krško	58,50%	52,08%	64,95%
NOVO MESTO	67,62%	61,31%	73,93%

Odzivnost v državni presejalni program Svit je pri moških praviloma še vedno nižja kot pri ženskah. Tudi znotraj regije opazamo velike razlike med posameznimi občinami. Torej ne bo odveč ponoviti dejstvo, da program Svit rešuje življenja in je edini program, s katerim lahko zgodaj odkrijemo raka na debelem črevesu in danki ali celo predrakave spremembe. Zato pozivamo vse, ki dobijo vabilo v program, da se vabilu odzovejo.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zgodnje odkrivanje raka.

Doroteja Kuhar, dr. med. spec.
Vodja skupine za nenalezljive bolezni

Pripravila:
Tea Kordiš, dipl. sanit. inž.